

5^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΛΙΒΑΔΟΠΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Λιβαδοπονία Ξηροθερμικών Περιοχών

1 - 3 Νοεμβρίου 2006, Ηράκλειο Κρήτης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τετάρτη, 1 Νοεμβρίου 2006

- 09.00 Εγγραφή συνέδρων
Τοποθέτηση αναρτημένων ανακοινώσεων (posters)
- 10.00 Έναρξη – Χαιρετισμοί

Ενότητα I: Η Λιβαδοπονία στην Κρήτη

Πρόεδρος: *N. Παπαδακάκης* Γραμματέας: *A. Βασιλάκη*

- 10.30 Λιβαδοπονία στην Κρήτη: Προβλήματα και προοπτικές
Σ. Κυριακάκης
- 10.50 Συστήματα εκτροφής των προβάτων και των αιγών στην Κρήτη και υπερβόσκηση
A. Στεφανάκης
- 11.10 Επιδράσεις της υπερβόσκησης και των πυρκαγιών στην παραγωγή των λιβαδιών του όρους Ψηλορείτη
B.Π. Παπαναστάσης, Σ. Κυριακάκης, Γ. Καζάκης και M. Abid
- 11.30 **Διάλειμμα**
- 12.00 Διάκριση σε οικολογικές ομάδες και διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, με ιδιαίτερη αναφορά στα οικοσυστήματα των μέσων υψομέτρων των Λευκών Ορέων
K. Πενταράκης
- 12.15 Προτεινόμενα διαχειριστικά μέτρα στην προστατευόμενη περιοχή Αστερουσίων: Προβλήματα και προοπτικές
Π. Αρβανίτης, Β. Λούκα, A. Βασιλάκη και M. Κοζυράκη
- 12.30 Συζήτηση – Εισηγητής: *Σ. Κανδρέλης*
- 13.00 **Γεύμα**

Ενότητα II: Οικολογία λιβαδιών και λειμώνων

Πρόεδρος: *A. Σφουγγάρης* Γραμματέας: *M. Παπαδημητρίου*

- 15.00 Ο ρόλος της βόσκησης στα αναβαθμιδωμένα αγρο-οικοσυστήματα της Λέσβου
A. Δαλάκα και Θ. Πετανίδου
- 15.15 Επίδραση των αβιοτικών παραγόντων στην ποικιλότητα των ποολίβαδων
I. Παππάς και Ζ. Κούκουρα
- 15.30 Η επίδραση της βόσκησης και της πυρκαγιάς στη βιοποικιλότητα δασολίβαδων βαλανιδιάς (*Quercus ithaburensis* subsp. *macrolepis*) στη Δυτική Λέσβο
E. Κουτσίδου, Κ. Πανίδα και Ν.Σ. Μάργαρης
- 15.45 Επίδραση κοπής και καύσης στη βλάστηση βοσκόμενων υγρολίβαδων στη λίμνη Άγρα
Δ. Ορφανίδου, Π. Πλατής, Β.Π. Παπαναστάσης και Θ. Παπαχρήστου
- 16.00 Οικοσυστημική απόκριση Μεσογειακών ποολίβαδων στην κυριαρχία του βιολογικού εισβολέα *Oxalis pes-caprae* L.
Σ. Αβραμιώτης, Α. Σιαμαντζιούρας και Α. Τρούμπης
- 16.15 Εποχιακή μεταβολή της υδραυλικής αντίστασης υπό περιορισμένη υδατική δίαυτα στον αγωγό ιστό του *Melilotus officinalis* (L.)
Π. Κωστοπούλου, Μ. Καρατάσιου και Β. Νοϊτσάκης
- 16.30 **Διάλειμμα**
- 17.00 Αναρτημένες ανακοινώσεις
- 18.00 Συζήτηση – Εισηγητές: *E. Ελευθεριάδου, Μ. Καρατάσιου*
- 19.00 Τέλος εργασιών πρώτης ημέρας
- 21.00 **Δείπνο συνεδρίου**

Πέμπτη, 2 Νοεμβρίου 2006

Ενότητα III: Διαχείριση και βελτίωση λιβαδιών και λειμώνων

Πρόεδρος: *A. Χριστοδούλου* Γραμματέας: *M. Λαζαρίδου*

- 8.30 Τύποι λιβαδιών και παραδοσιακές διαχειριστικές πρακτικές στην Τουρκία
Ali Koc
- 8.50 Θεωρητικές συγκρίσεις ενεργειακών εισροών επιλεγμένων γεωργοκτηνοτροφικών συστημάτων
P. Θανόπουλος, I. Πιτσιλής και Σ. Σταμούλη
- 9.05 Παρέρπυσα βόσκηση: Μια νέα προσέγγιση στην εφαρμογή των σχεδιασμένων συστημάτων βόσκησης
M. Γιακουλάκη
- 9.20 Ταξινόμηση και διαχρονική παρακολούθηση των βοσκόμενων δασικών εκτάσεων στη λεκάνη απορροής του χειμάρρου Μπογδάνα Ν. Θεσσαλονίκης
A. Αϊναλής, I. Μελιάδης, Π. Πλατής και K. Τσιουβάρας
- 9.35 Σχέδιο απογραφής των δασολιβαδικών συστημάτων στην Ελλάδα
K. Μαντζανάς, E. Τσατσιάδης, I. Ισπικούδης και B.Π. Παπαναστάσης
- 9.50 Διαχείριση λιβαδιών και βοσκόντων ζώων για την απομόλυνσή τους μετά από πυρηνικό ατύχημα
X.E. Τζιάλλα, K. Ιωαννίδης και X. Παπαχριστοδούλου
- 10.05 **Διάλειμμα**

Ενότητα V: Κτηνοτροφία και ερημοποίηση

Πρόεδρος: *E. Κουτσίδου* Γραμματέας: *M. Ζαρόβαλη*

- 10.35 Βιολογική κτηνοτροφία. Προβλήματα και προοπτικές. (Πρώτα ερευνητικά αποτελέσματα)
N. Στάμου
- 10.50 Η χωροταξική κατανομή της αιγοπροβατοτροφίας στην επαρχία Ελασσόνας Λάρισας και προοπτικές ανάπτυξής της
X. Μακρίδης, Γ. Ρήγας, Δ. Καντάς, Β. Ράπτης, Γ. Μπάσδρας και Ν. Ρήγα
- 11.05 Κτηνοτροφία και περιβαλλοντική υποβάθμιση στη Χάλκη
A. Χριστοδούλου, B.Π. Παπαναστάσης και Ν. Στάμου
- 11.20 Υποβάθμιση των λιβαδιών στην Ελλάδα: Η περίπτωση της Δ. Ηπείρου
Σ. Κανδρέλης και B.Π. Παπαναστάσης
- 11.35 Το πρόβλημα της ασύδοτης βόσκησης στο Ν. Δωδεκανήσου
K. Βούλγαρης και Ν. Θεοδορίδης

- 11.50 Αναρτημένες ανακοινώσεις
12.20 Συζήτηση – Εισηγητές: *Μ. Γιακουλάκη, Ε. Αβραάμ*

13.15 **Γεύμα**

Ενότητα IV: Λιβαδικά οικοσυστήματα και άγρια πανίδα

Πρόεδρος: *Α. Αϊναλής* Γραμματέας: *Γ. Φωτιάδης*

- 15.15 Χαρτογράφηση της εξάπλωσης και χωρική ανάλυση του ενδαιτήματος του λαγού (*Lepus europaeus*) στη Θεσσαλία

Α. Σφουγγάρης και Α. Γκαραβέλη

- 15.30 Σύγκριση της σύνθεσης της διαίτας γιδιών, προβάτων και λαγού (*Lepus europaeus*) σε ένα τυπικό Μεσογειακό λιβάδι της βόρειας Ελλάδας

Η. Καρμύρης, Α. Νάστης και Κ. Τσιουβάρας

- 15.45 Έρευνα για το κυνήγι του λαγού στο νομό Έβρου

Π. Πλατής και Κ. Σκορδάς

- 16.00 Συγκριτικά στοιχεία για τη σύνθεση της ορνιθοπανίδας σε λιβάδια των περιοχών ειδικής προστασίας (SPAs) Μενοίκιου όρους και Χολομώντα

Σ. Στάης και Μ. Πυροβέτση

- 16.15 Αναρτημένες ανακοινώσεις

- 16.45 Συζήτηση – Εισηγητής: *Α. Παντέρα*

17.15 **Διάλειμμα**

- 17.45 Γενική Συζήτηση. Συμπεράσματα συνεδρίου

Πρόεδρος: *Β. Παπαναστάσης* Γραμματέας: *Ζ. Παρίση*

- 18.30 Απονομή εύφημης μνείας στην κ. Ελένη Κοντσιώτου
Εισηγητής: *Ο. Ντίνη – Παπαναστάση*

18.45 **Κλείσιμο**

- 19.00 **Γενική Συνέλευση μελών της Ελληνικής Λιβαδοπονικής Εταιρείας**

Παρασκευή, 3 Νοεμβρίου 2006

- 8.00- 17.00 Εκδρομή συνέδρων στον Ψηλορείτη

Ενότητες αναρτημένων ανακοινώσεων (Posters)

Ενότητα I

- I.1 Παρουσίαση διαχειριστικού σχεδίου ορεινού όγκου Αστερουσίων
A. Βασιλάκη, M. Κοζυράκη, Π. Αρβανίτης και Β. Λούκα
- I.2 Παρουσίαση δράσεων δασικής υπηρεσίας στα πλαίσια του προγράμματος:
«Δράσεις για την προστασία του γυπαετού και της βιοποικιλότητας στην Κρήτη»
E. Εσερίδου
- I.3 Η συμβολή του χιονιού στη δημιουργία και διατήρηση ορεινών λιβαδιών στο ξηροθερμικό περιβάλλον της Κρήτης
K. Τσεμπερίδης, Π. Κωστοπούλου και Θ. Παυλίδης

Ενότητα II

- II.1 Βιοτική, οικολογική και χωρολογική ανάλυση των εκπροσώπων του γένους *Trifolium* στην Ελλάδα
Γ. Φωτιάδης, M.Σ. Βραχνάκης και Θ. Μέρου
- II.2 Είδη της οικογένειας Leguminosae των δασικών φυτοκοινωνιών της ΒΑ Ελλάδας
Γ. Φωτιάδης, Ι. Τσιριπίδης και Θ. Μέρου
- II.3 Η χλωρίδα της περιοχής «Στενά Καλαμακίου» του δικτύου «Φύση 2000»
E. Ελευθεριάδου, K. Θεοδωρόπουλος και Ι. Τσιριπίδης
- II.4 Η χλωρίδα των λιβαδιών του Εθνικού Πάρκου Δαδιάς – Λευκίμης - Σουφλίου
Γ. Κοράκης και Α. Γερασιμίδης
- II.5 Επίδραση σκίασης των δένδρων στη σύνθεση του υπορόφου και τη φυτοποικιλότητα
A. Κυριαζόπουλος, Γ. Φωτιάδης και Α.Σ. Νάσσης
- II.6 Μακροχρόνιες επιδράσεις της βόσκησης στην ποικιλότητα των υπαλπικών λιβαδιών
Ι. Θεοδωρίδης και Ζ. Κούκουρα
- II.7 Γεωγραφική κατανομή των ειδών των γενών *Lathyrus* sp. και *Vicia* sp. στην Ελλάδα
K. Καραγιάννης, Ι. Θεοδωρίδης και Ζ. Κούκουρα
- II.8 Χρήση των λειτουργικών ομάδων φυτών για τη μελέτη των αλλαγών των χρήσεων γης σε ημίξηρα μεσογειακά λιβάδια
M. Παπαδημητρίου, Ι. Ισπικούδης και Β.Π. Παπαναστάσης
- II.9 Μεταβολή της παραγωγής ποωδών φυτών σε σχέση με τη θαμνοκάλυψη κατά το πρώιμο εαρινό στάδιο σε λιβάδια της επαρχίας Λαγκαδά Θεσσαλονίκης
M.Π. Ζαρόβαλη, Χ. Καρακώστα και Β.Π. Παπαναστάσης

- Π.10 Μεταβολή της βιομάζας σε σχέση με τη διαδοχή της βλάστησης σε λιβάδια της επαρχίας Λαγκαδά Θεσσαλονίκης
Χ. Καρακώστα, Κ. Μαντζανάς και Β.Π. Παπαναστάσης
- Π.11 Παραγωγή και θρεπτική αξία ποώδους βλάστησης σε σχέση με την κάλυψη των δέντρων σε δασολίβαδα δρυός και οξιάς στην επαρχία Λαγκαδά Θεσσαλονίκης
Χ. Πανταζόπουλος, Μ.Δ. Γιακουλάκη και Β.Π. Παπαναστάσης
- Π.12 Αποτελεσματικότητα χρησιμοποίησης νερού δύο λιβαδικών ειδών με διαφορετική φωτοσυνθετική πορεία
Μ. Καρατάσιου, Ζ. Κούκουρα και Π. Κωστοπούλου
- Π.13 Συγκριτική υδροδυναμική συμπεριφορά δύο πληθυσμών της *Dactylis glomerata* L. διαφορετικής βιοκλιματικής προέλευσης
Ε. Αβραάμ, Σ. Σωτηρά, Ε. Ζησίμου, Κ. Τσουρή και Β. Νοϊτσάκης
- Π.14 Επίδραση της έντασης κοπής στην αλλομετρική δομή τριών ξυλωδών ειδών
Ζ. Μ. Παρίση
- Π.15 Αντοχή φρυγανικών ειδών στο ελεύθερο ανθρακικό ασβέστιο του εδάφους
Α. Τσιόντσης, Ο. Ντίνη-Παπαναστάση, Α. Γώγος και Β.Π. Παπαναστάσης
- Π.16 Συμπεριφορά μίγματος φεστούκας και μηδικής κάτω από διαφορετικές συνθήκες υδατικής διαίτας
Μ.Γ. Λαζαρίδου και Ο. Ντίνη – Παπαναστάση
- Π.17 Επίδραση του συστήματος διαχείρισης και της Ν-λίπανσης στην περιεκτικότητα σε Ν και σε Ρ τεχνητών λειμώνων περιοχής του Ν. Ιωαννίνων
Α. Παντέρα, Ρ. Θανόπουλος, Σ. Γαλατσίδας και Μ. Μπερδελή

Ενότητα III

- III.1 Οικότοπος της βαλανιδιάς και κτηνοτροφία στα Ακαρνανικά όρη
Π. Πλατής
- III.2 Το πρόβλημα της βόσκησης στο δάσος Ραντί, στην επαρχία Πάφου της Κύπρου
Χ. Ιωάννου και Σ. Ιεζεκιήλ
- III.3 Ορθολογικός σχεδιασμός της διάνοιξης λιβαδικών εκτάσεων
Ε. Καραγιάννης και Κ. Καραγιάννης
- III.4 Υπολογισμός της ευστάθειας των ελκυστήρων σε εργασίες χωματουργικές και διαχείρισης λιβαδιών
Π. Καραρίζος και Α.Ε. Καραγιάννης
- III.5 Η απόδοση των φερόμενων μηχανημάτων στις εργασίες για τη διαχείριση και βελτίωση των λιβαδιών και λειμώνων
Ε. Λάμπου και Π. Καραρίζος

Ενότητα IV

- IV.1 Ανάλυση δομής και επιπτώσεις της υπερβόσκησης άγριων φυτοφάγων στο δάσος Κουρί Μαγνησίας (Περιοχή του Δικτύου Natura 2000)
A. Σφουγγάρης και X. Μαραγκουδάκη
- IV.2 Βελτίωση δασικών οικοσυστημάτων: Επίδραση των υλοτομιών στη χρήση ενδιαιτήματος από το αγριογούρουνο (*Sus scrofa*) στην κεντρική Μακεδονία
A. Τόσιος, H. Καρμίρης και A. Νάστης
- IV.3 Ποσοτική και ποιοτική μελέτη αρθροπόδων σε αυτοφυή ποώδη βλάστηση περιοχής Σπάτων Ν. Αττικής
N. Εμμανουήλ, A. Τσαγκαράκης, Γ. Πετεινάτος, X. Εμμανουήλ, Φ. Γκάτζιος, A. Αναγνωστόπουλος και A. Παυλίδης

Ενότητα V

- V.1 Κτηνοτροφία και ερημοποίηση στην περιοχή της Μεσογείου
Π.Α. Τσιώρας, K. Μαντζανάς και Β.Π. Παπαναστάσης
- V.2 Εκτίμηση του κινδύνου ερημοποίησης σε λιβαδικές εκτάσεις με βάση το δείκτη ESAI
X.K. Ευαγγέλου και Β.Π. Παπαναστάσης
- V.3 Κτηνοτροφία και ερημοποίηση στο όρος Ψηλορείτης της Κρήτης
A. Γιαννακοπούλου και E. Γιαννακοπούλου
- V.4 Εθνικός Δρυμός Σουνίου: αξιολόγηση λιβαδικού και δασικού τοπίου
A. Σιδηροπούλου, Γ. Ελευθεριάδης, Π. Πέππας και A. Κυριαζόπουλος
- V.5 Χρησιμοποίηση των φρυγάνων ως εδαφοκαλυπτικών και αξιοποίηση της αισθητικής τους αξίας στην αρχιτεκτονική του τοπίου
A. Ροδοπούλου και I. Ισπικούδης
- V.6 Οικοτουρισμός και φρυγανικά οικοσυστήματα
A. Γιαννακοπούλου, E. Γιαννακοπούλου και I. Ισπικούδης
- V.7 Χωροταξία, λειτουργίες και νοσταλγία στους κήπους της Θράκης: η περίπτωση της Πανδρόσου
M.K. Σιόλιου, Π. Καπαρτή και I. Ισπικούδης
- V.8 Τοπωνύμια συνδεδεμένα με αγροτικά ζώα
Π. Γούσιας και A. Κυριαζόπουλος
- V.9 Παραδοσιακά τοπία των κοπατσαραϊκών χωριών του νομού Γρεβενών
A. Μήτκα και I. Ισπικούδης